HANGSZERCSODA NÓGRÁDBÓL

Futótűzként járta be még a múlt év végén a sajtót a hír, hogy a legnagyobb titoktartás közepette igen szűk körben bemutatták a *„magyar csodazongorát"*, aminek elkészítésére egy 2012-ben alapított, apró szendehelyi cég, a *Zengafons Kft.* közel negyedmilliárdos állami támogatást kapott. Azóta – a Magyar Kultúra Napján a budapesti Zeneakadémia nagytermében rendezett gálán, ahol személyesen a kormányfő méltatta az alkotók teljesítményét – a nagyközönség is láthatta, hallhatta a futurisztikus hangszert: *„Bolygó körüli pályára állították a Csillagok Háborúja díszleteibe illő szupermenzongorát, ami a Liszti tradícióban gyökerezik, de a jövő felé mutat, aerodinamikus és robotikus, de emberi és barátságos. A művészet végre legyőzte az ipart!"* – számolt be az eseményről az állami hírügynökség.

Miután *Szendehelyen*, a cég honlapján megadott címen csak egy élettelennek látszó, kis palóc házat találtunk a *Zengafons Kft.* cégtáblájával, de ott semmi nem utalt hangszerkészítésre, ezért telefonon kerestük meg a Zengafons ügyvezető igazgatóját, *Komoróczki István*, aki érdeklődésünkre elmagyarázta: azért van Szendehelyen a cég székhelye, mert a zongora megalkotói közül többen nógrádi kötődésűek. Megtudtuk azt is, hogy a prototípuson kívül még két példány készült el a csodahangszerből. A mechanikát Németországban gyártják, idén 3–4 darabot, jövőre pedig minimum 20-as szériát terveznek. Nógrádban maradnak akkor is, ha nagyobb sorozatra kell felfuttatniuk a gyártást, amiben nagyon bíznak. Ez esetben lehet, hogy a rétsági ipari parkba költöznek majd – árulta el az ügyvezető. Kérdésünkre, hogy mi indokolta a nagy titoktartást a hangszer bemutatása körül, Komoróczki úgy válaszolt, hogy ezt az üzleti érdekek védelme tette szükségessé. Továbbá a hangversenyzongora piacra való betörés módjára is van stratégiájuk, de ez szintén üzleti titok.

A piacot hagyományosan két óriás márka uralja, a *Bösendorfer* és a *Steinway*. A szólisták több mint 90 százaléka a Stainway-en játszik, aminek legjobb darabjai sem érik el az új álomzongora tervezett 200 000 euro fölötti árát! Kérdésünkre, hogy 50 év múlva milyen arányban választják majd a világ vezető zongoraművészei a *Bogányi-féle* magyar csodazongorát, az ügyvezető nem akart jóslásokba bocsátkozni, annyit viszont megkockáztatott, hogy két éven belül 15–20 darabot készítenek és értékesítenek. Beszélgetésünk idején – január végén – az ügyvezető elmondása szerint még nem volt vevőjük, azóta viszont olvashattunk a sajtóban olyan híreket, hogy Pécs városának közgyűlése már döntött: közadakozásból vásárol a Kodály Zenei Központ számára egy pédányt a 60 millió forintos hangszerből.

Léderer Pál

Az új zongora ötlete ***Bogányi Gergely*** *Kossuth-díjas zongoraművésztől származik, aki a fejlesztést hét évig maga finanszírozta, 2012-ben azonban egy start-up vállalkozás – a Zengafons – segítségével külső tőkét is szereztek a kísérletezéshez. A nyertes pályázatoknak köszönhetően mintegy 126 millió forint uniós forrásból és jórészt a Magyar Nemzeti Bank szponzori támogatásával előteremtett 76 millió forintos önrészből tökéletesíthették a hangszert. A Szerencsejáték Zrt. és az Emberi Erőforrások Minisztériuma további 100 millió forintos támogatást adott a fejlesztéshez és a gyártás beindításához. Bogányi szerint sikerült elérni egy gyönyörű, éneklő hangzást, és a hangok lecsengése is hosszabb lett, és mivel a zongora alakja is jelentős változáson esett át, ez javította az akusztikát. A fejlesztés munkatársai Bolega Attila főkonstruktőr, Üveges Péter Attila formatervező, valamint Cs. Nagy József zenetechnikus, intonációs szakember.*

Fotók: Internet archív

K A M R Á T Ó L · A Z · A S Z T A L I G

KONYHASAROK 28.

Romhányi göncleves

A romhányi ***Terman Lászlónétól (Ági)*** *kapott receptnek különösen örültünk, mert vidékünkhöz kötődő hagyományos ételt ismerhettünk meg. Elkészítése hasonlít a szilvásgombócéhoz, a végeredmény mégis valami egészen más!*

Hozzávalók:
4 személyre:
0,5 kg burgonya
15 dkg liszt
20 dkg tepertő
2 fej vöröshagyma
1 zeller zöldje
(vagy 1/4 gumó)
2 evőkanál olaj
(vagy zsír)
pirospaprika, só

Héjában megfőzzük a burgonyát, lehámozzuk, áttörjük, majd kevés sóval és annyi liszttel amennyit melegen fölvesz, ösz-szegyúrjuk. A masszát kb. fél centiméter vékonyra nyújtjuk, és féltenyérnyi négyzeteket vágunk belőle. Ezek közepére teszszük a korábban elkészített töltelléket, ami nem más, mint a pirospaprikás rántásban megpirított első vöröshagyma, de darált vagy összetört tepertővel is lehet tölteni. A tésztalapokat összehajtjuk, és gombóc vagy kifli alakot formázunk belőlük. Közben egy fazékban ismét rántást készítünk, felöntjük vízzel, beletesszük a második vöröshagymát és a zellert. Ha már forr, egyenként beletesszük a gombócokat. Mikor a tészta feljön a leves tetejére, tálalhatjuk a gönclevest. *Ha a levesünk elfogy, és még marad gombóc, nem kell, hogy kárba vesszen. Félbevágva a gombócokat, serpenyőben ropogósra piríthatjuk őket. (Tejföllel leöntve is nagyon finom!)*

Jó étvágyat kívánok!
Ágnes

A mi gyógyszerészünk

„Ébred a természet...ezernyi bogárka indul vándorútra..."

Dr. Hanula Magdolna
r o v a t a

...és ébrednek az erdő apró vérszívói is, a kullancsok. A tavalyi és az idei enyhe tél nagyon kedvezett életkörülményeiknek. Gyors szaporodásuk miatt szinte mindenhol számíthatunk jelenlétükre, nem csak az erdőben, réten, de még a városok parkjaiban is.

Mit kell tudni róluk: Alattomosan támadnak, az aljnövényzetről, bokrokról lesodorva megkapaszkodik a ruházatban, majd megkeresik a számukra ideális környezetet, hajlatokat, puhább bőrfelületet, majd ott szájszervükkel a bőrbe érzéstelenítőt fecskendezve – ezért nem érezzük csípésüket –, behatolnak, és vért szívva táplálkoznak.

Többféle betegséget terjesztenek, Magyarországon főleg az agyvelőgyulladás és a Lyme-kór a leggyakoribb. Az agyvelőgyulladás egy vírusos eredetű fertőzés, ami a fertőzött kullancs csípésével kerül a véráramba. A betegség jellemzői: magas láz, tarkómerevség, zavart állapot,- azonnali kórházi kezelés szükséges.

Lyme-kór: a csípés helyén gyűrű alakú kiütés, kokárda szerű pirosodás, ami sajnos nem biztos, hogy a csípés után azonnal kialakul, még évek múlva is előtörhet. Izületi fájdalmak, szívkárosodás kísérheti. Minél előbb, hosszan tartó antibiotikus kezeléssel gyógyítható. Az *agyvelőgyulladás* ellen létezik védőoltás, sajnos a Lyme-kór ellen nincs.

Védekezés: nyaknál, bokánál is zárt ruházatban menjünk az erdőbe, használjunk kullancsriasztó szereket, otthon vizsgáljuk meg alaposan testünket. Ha mégis találunk már bőrünkben vérszívót, kullancskiszedő csipesszel, kanállal óvatosan fogjuk meg a bőr közvetlen közelében a fejét, határozott mozdulattal húzzuk ki. Ügyeljünk, hogy a testét ne nyomjuk meg, mivel a fertőzött vért ekkor fecskendezné a szervezetbe! Ha a feje beszakad nem jelent kockázatot, a szervezet kidolgozza. A sebet, eszközöket fertőtlenítsük, alaposan mossunk kezet.

Sajnos Nógrád megye az erősen fertőzött megyék közé tartozik. Vigyázzunk magunkra, legyünk körültekintőek, de élvezzük a természet szépségeit!

Bárányfelhók juhásza

Egy juhászbojtár esténként igencsak elszomorodott. Leheveredett szerény szállásának szalmával borított fekhelyén és csak sóhajtozott! – Hiába minden, egy ilyen szegénylegénynek mint én, sohasem lehet saját nyája! Életem végéig csak a mást terelgethetem. Inkább terelgetném a bárányfelhőket az égen! Azok ott az övéi is, meg persze mindenki másé is, aki ezen a világon él. Hova tovább úgy vágyakozott e mesterség után, hogy egy holdfényes éjszakán elindult, hegyen-völgyön a csillagok gyalogútján. Egy magas hegytetőn megállt és felkiáltott a fénylő Holdnak:
– Telihold, te mindenki vigyázója, nézz le rám! Hallgasd meg a kérésem! Engedd meg, hogy én legyek az égi bojtár, aki a bárányfelhőket terelgeti, igazgatja a fenséges égen!

A Hold meglepődött, gondolkodott kicsit, aztán megszólalt:
– Hallottam a kérésedet, de mondd, ugyan mit csinálnál te itt naphosszat az égen?

– Figyelmesen terelgetném a bárányfelhőket: ha a Nap nagyon kiszárítja földet, a felhőkkel takartatnám el forró sugarait, ha meg esőre lenne szükség, esőfelhőket hajtanék a száraz vidék fölé, vagy a Széllel rendezgetném a felhőket az égen, hogy gyönyörködhessenek bennük az emberek.
– És éjszaka? – pillantott le rá kíváncsian a Hold.
– Ó, gyönyörűek az éjszakák! Mikor itt az idő, kampós pásztorbotommal minden csillag lámpását meggyújtanám. Az Esthajnalcsillaggal kezdeném, majd sorban mindegyikét, hogy fényük minden vándornak utat mutasson. Egy kisgyereknek se kelljen félnie a sötétben, és míg az emberek álomba szenderülnek, nézhessék a gyönyörű, ragyogó égboltot. Mindenki megtalálhassa a maga csillagát! Ha pedig ezzel már végeztem, keresnék egy bodros, puha bárányfelhőt, belevackolnék és aludnék reggelig!
– És mit kérnél fizetségül? – kérdezte a Hold.
– Ó, kevéssel beérem. Ha a madaraktól kapnék néhány tojást, amit már nem akarnak kiköltöni, a halászmadaraktól meg egy-egy kishalat, s ezeket megsütteted a nap sugarain, a záporfelhők vizével megtöltheted a kulacsomat, mindezzel jól ellennék, egyébre nem is volna szükségem.
– Hát nem bánom, próbáljuk meg!

A Hold lenyújtotta sugárkezét a bojtárnak, aki menten belecsapott a markába, s az egyezség így létrejött. A mi bojtárunk pedig – mint látható, azóta igen jól végezi munkáját!

Ha felnéztek a fogócskázó bárányfelhőkre, és egy felhőt pillantotok meg, egy kampósbottal a végén, az lesz a juhászbojtár! Akkor jusson eszetekbe ez a mese!

Nagyné Janecskó Györgyi
Kétbodony

Mire jó, A PÁSZTORTÁSKA?

Pásztortáskával gyakran találkozhatunk réteken és kertekben. Minden valószínűség szerint a legtöbben gyomnövénynek tekintik, és csak kevesen tudják, hogy ebben a tömegesen előforduló, igénytelen növényben gyógyerő lakozik. Apró fehér, fordított szív alakú virágos, leveles hajtását márciustól októberig lehet gyűjteni. A gyökerét nem szabad felhasználni. A szakkönyvek mérhe ható, vérzéscsillapító és vizelethajtó tulajdonságát emelik ki. Ezeket már az ókorban ismerték. A szárított növénynyel készült forrázatot különféle eredetű vérzések csillapítására lehet felhasználni, mert a növény hatóanyagai serkentik a vérlemezek képződését. Például orrvérzésnél mártsunk be egy kis vattadarabot a vele készült forrázatba és helyezzük az orrba. Aranyér esetén ülőfürdőt készíthetünk vele. Erős menstruációs vérzés esetén, jó indulatú miómáknál javasolják a belőle készült tea fogyasztását, mivel a benne lévő peptid ellazítja a méhfal simaizomzatát.

Forrázatába áztatott kendővel beborogathatjuk sérüléseinket, felszínesebb sebeinket, s így meggyorsíthatjuk gyógyulásukat. A szájüregben keletkezett gyulladásokra is javasolják. Ilyenkor a hatás fokozására egy csipet kamillát és egy kis darab fahéjat is tegyünk a pásztortáskához, s ha langyosra hűlt az oldat, azzal öblögessünk.

A megszárított és felaprított növényből naponta ajánlott adag 150 ml vízben 10–15 g, helyi használat esetén 3-5 g. Mellékhatástól nem kell tartani. Természetesen az öngyógyítás korlátaival tisztában kell lennünk. A pásztortáska gyógynövénnyel mi csak az enyhébb vérzéses panaszokat kezelhetjük, azokat, amelyekhez orvosi segítség nem szükséges.

Markovics Vera

Csermát Vidéki
HÍRMONDÓ

Kiadja a Házvilág Kft. 1026 Budapest, Trombitás utca 26.
Szerkesztők: **Léderer Pál** (felelős szerk.), Kacsári Lászlóné, Glózik László, Pribelszki Mónika · Fotó és lapterv: Fodor Attila
Honlapunk webmestere: **Horváth Viktor**
A szerkesztőség címe: 1026 Budapest, Trombitás utca 26.
Telefon: 06 (1) 331-4207, 06 (30) 932-4588, (30) 515-7049
E-mail: kisecsetbt@t-online.hu · Megjelenik: kéthavonta
Fogyasztói ára: 55 Ft · Az újság éves előfizetési díja: 330 Ft
Megrendelhető: a **06 (30) 552-1236**-os telefonszámon.

Minden eddig megjelent lapszámunk (2011–2015) letölthető a
www.csermondo.hu
w e b o l d a l r ó l
Következő számunk 2015. június elején jelenik meg!

VI. évfolyam, 2. szám (28.) w w w . c s e r m o n d o . h u 2015. március–április

Csermát Vidéki
HÍRMONDÓ

Kétbodony, Kisecset, Szátok és a környékbeli faluközösségek lapja

2015. március 19-én tavaszi napsütéssel és már nyári nyitva tartási idővel indította harmadik évadját a váci püspöki piac

TEMPLOMOK KERTJE

Fotó: Püspöki iroda

Beer Miklós váci megyéspüspök olyan egyházi vezető, aki szociális érzékenységével, kreativitásával, felelősségvállalásával már az egyház keretein kívül is felhívta magára a figyelmet. Nemcsak azzal, hogy kíméletlen őszinteséggel fogalmazta meg, mondta ki napjaink súlyosbodó társadalmi problémáit, hanem méginkább azzal, hogy ezek enyhítésére – pontos helyzetfelméréssel, körültekintő előkészítéssel és szervezéssel – életképes kezdeményezéseket indított. Ennek érdekében mozgósítani tudta az egyházmegye erőforrásait, és meg tudta nyerni papjainak és híveinek támogatását, akik mára már növekvő számban gyarapítják a tenni akarók közösségét.

Sorra megvalósuló elképzelései: a *tangazdaságok*, az *önképzőkörök*, a *püspöki piac*, a *romákat segítő pártoló családok* szervezése, illetve a *hulladékhasznosítást* érintő programok mind az egyház újszerű társadalmi felelősségvállalásáról tanúskodnak, hisz a legégetőbb társadalmi, gazdasági problámák kezelésére tesznek kísérletet. E törekvések – az egyházmegyén kívül is – a legszélesebb nyilvánosság érdeklődésére tarthatnak számot, vidékünkön pedig különösen fontos, hogy a helyi közösségek a már működő és a tervezett programokról, szervezetekről minél többet megtudhassanak. Ezért e példa értékű vállalkozásokról következő számunkban részletesebben is beszámolunk.

Fodor Attila

A sokat emlegetett romhányi csata

Ha vidékünkön az 1710-es romhányi csata szóba kerül – különösen így évfordulója idején – lefolyására, kimenetelére vonatkozóan több változatot is őriz a szájhagyomány. Akad ezek között gyorsan kivívott diadalról szóló emlékezés, de a mélyen pohár fenekére néző kurucok dicstelen megfutamodásáról szóló beszámoló is. A történetírás tanusága szerint mindkét állításban van igazság. Mi is történt hát azon a bizonyos napon?

305 évvel ezelőtt Rohánytól északra, a *Lókos* patak mocsaras völgyében találta szemben magát a *Bercel* felől érkező kuruc haderő az *Érsekvadkert* felől délre tartó labanc sereggel. A kurucokat ekkor *II. Rákóczi Ferenc* fejedelem vezette.

A csata Rákóczi lengyel légiósainak rohamával kezdődött, akik pillanatok alatt elsöpörték *Sickingen* osztrák altábornagy dragonyosait, bekerítették lovasait, akik reménytelen helyzetükben le is tették a fegyvert. A csata pillanatokon belül eldőlni látszott, ugyanis az altábornagy csapatainak jelentős része beszorult a Lókos ingoványába, ahonnan csak a kurucok későbbi ballépéseinek köszönhetően szabadulhattak ki. A kurucokon ismét fogott az „ősi átok", ugyanis aligha-hogy a lengyelek legyőzték a felvonuló lovasságot, a kurucok az ellenség poggyászának fosztogatásába kezdtek. Ez időt adott *Saint-Croix* tábornoknak arra, hogy maga köré gyűjtse a szétvert labancokat és ellentámadást indítson.

Rákóczi svéd zsoldosai, akik tapasztalt katonák voltak, felismerték a veszélyt, és rohamot indítottak a császáriak feltartóztatására, a magyar talpasok azonban tétlenül szemlélték az eseményeket, ezzel pedig megpecsételték a csata sorsát. Az újra összeállt labanc sereg behatolt a két hadoszlop közötti résbe, és megfutamította Rákóczi katonáit. Számos más ütközethez hasonlóan a kurucok itt is majdnem kiharcolták a győzelmet, de a harci fegyelem hiánya miatt sokadszorra is vesztesként kellett elhagyniuk a csatateret.

Az ütközet kimenetelének ellentmondásosságát jól mutatja, hogy a győzelem ellenére *Sickingen* katonáinak majdnem fele, körülbelül 750 labanc esett el a csatában, míg a kurucok körülbelül 350 embert veszítettek. A császáriak nem tudták a győzelmük adta lehetőséget kiaknázni, mert Rákóczi – veresége ellenére is – ellátmányt tudott eljuttatni Érsekújvárra. Más kérdés, hogy korábban tervezett hadjáratát már nem tudta folytatni. Az 1710. január 22-én megvívott romhányi csata a szabadságharc végső kimenetelén már nem változtathatott: a későbbi hónapokban a fejedelem oldalán álló várak sorra labanc kézre kerültek, a katonai összeomlástól pedig csupán a szatmári béke mentette meg a kurucokat.

Összeállította: Koczúrné Halász Judit

A Rákóczi hadnagya című film főszereplői: Deák Sándor, Mádi Szabó Gábor és Bitskey Tibor

Rákóczi hadnagya

A romhányi csata évfordulójával csaknem egyidőben láthatták a Duna Televízió nézői a *Rákóczi hadnagya* című filmet. Az egybeesés azonban az évfordulótól független, szomorú esemény következménye. Ugyanis az 1954-ben bemutatott film címszerepét a február elején elhunyt nemzet színésze, *Bitskey Tibor* játszotta. Az ő tiszteletére vetítették a filmet, melynek rendezője *Bán Frigyes* volt, a főbb szerepeket pedig a kor legnépszerűbb színészei alakították. A film cselekménye a romhányi csatát megelőző időkben játszódik és hiteles történelmi tényeken alapul. Ezek ugyan jóreszt a Felvidékhez köthetők, azonban több jelenetet is a mi vidékünkön forgattak. A kurucok esti vigadozását például épp a romhányi *Prónay kastély* udvarán. *Termann Lászlótól* tudjuk, hogy élnek Romhányban még olyanok, akik statisztaként részt vettek a forgatáson.

Érdekesség, hogy a *Rákóczi hadnagyát* minden idők harmadik legsikeresebb magyar filmjeként tartják számon *7,3 milliós* nézőszámával. (Alig többel második az 1956-ban bemutatott *Gábor diák*, az első pedig az 1949-es *Mágnás Miska* – csaknem *10 milliós* nézőszámával.)

FA

Fotók: Internet archív

Zsúfolt kétbodonyi naptár

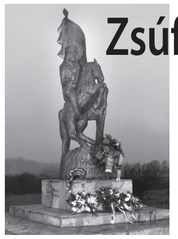

Január 22-ét már negyedszázada a magyar kultúra napjaként ünnepeljük, abból az alkalomból, hogy Kölcsey 1823-ban ezen a napon tisztázta le a Himnusz szövegét. Kétbodonyban már hagyomány, hogy e jeles napról egy másik történelmi esemény évfordulóval együtt emlékeznek meg. Ez Rákóczi utolsó nagy csatája, melyet kurucaival a közeli romhányi síkon vívott 1710-ben, ugyanezen a napon.

A megemlékezés idén is a Rákóczi szobornál kezdődött, amelynél *Koczúrné Halász Judit* Kétbodony, *Vezér Attila* Romhány, *Pribelszki Tamás* pedig Kisecset közössége nevében helyezett el koszorút. A polgármestereket a helyi civil szervezetek és egyesületek képviselői követték, akik az általuk képviselt közösségek virágait helyezték el a szobornál. A megemlékezés a kétbodonyi művelődési házban folytatódott, ahol előbb Koczúrné Halász Judit idézte fel részletesebben az összecsapás történetét. Ünnepi köszöntőjét pedig verses, zenés megemlékezés követte.

Hanula Szabina és a Hagyományőrző Csoport

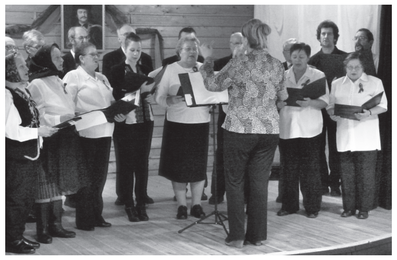

Közkívánatra, január 16-án pénteken indult a ***Kukta Party,*** a kétbodonyi főzőklub. Szervezője *Manda Gáborné*, a konyha helyiségét pedig az önkormányzat biztosítja. Azóta az érdeklődők péntekenként délután 5 és fél nyolc között a Művelődési Ház konyháján találkoznak. A program nagyon hasznosnak bizonyult, hiszen a megszokott, néha már szinte unalmas otthoni menük a receptek cseréjének köszönhetően is megújultak, változatosabbak lettek. A résztvevők pedig egymástól is érdekes praktikákat kapnak, új technikákat ismerhetnek meg.

Fotó: Internet archív

•

Január 17-én, a Művelődési Házban tartotta a ***Kétbodonyi Polgárőr Egyesület*** 2014. évi beszámolóját. Ezt jó hangulatú közös vacsora követte.

•

Február 14-én a ***Kétbodonyi Sportegyesület*** szintén a Művelődési Házban értékelte 2014.évi tevékenységét és a csapat eredményeit.

•

A ***Hagyományőrző Csoport*** február 21-re *Farsangi Disznótort* szervezett. Az egész napos munka után vacsorával, mulatsággal zárták a a vidám programot.

Lendületben **A SZÁTOKI NYUGDÍJAS KLUB**

A vártnál is nagyobb érdeklődéssel indult a ***Szátoki Nyugdíjas Klub*** működése. A minden második csütörtökre tervezett találkozók helyett, jelenleg már minden héten összegyűlnek a klub tagjai.

Sikeres, szervezett program volt a februári színházlátogatás. A klubtagok a váci Dunakanyar Színházban *A Félrelépni tilos!* című vígjátékot tekintették meg, ami sok vidám percet szerzett mindannyiuk számára.

A március 5-i találkozón a névnapjukat ünneplőket köszöntötték. Az ünnepeltek, *Piroska, Ágnes* és *Julianna* finom házi süteménnyekkel és üdítővel várták a klubtagokat. Az eseményre *Dóbiás Tibor* polgármester nőnapi köszöntő verssel és virággal érkezett. A délután vidám, múlt idéző vetélkedővel folytatódott, népszerű versek, régi tancdalfesztiválos dalok meghallgatásával. A vetélkedő sikeres résztvevői értékes nyereményekkel térhettek haza. Márciusban a *Rétsági Nyugdíjas Klubbal* közös szervezésben látogattak el *Apácák* című előadásra. A sikeres kapcsolatfelvétel további lehetőségeket nyitott a két együttműködő nyugdíjas klub tagjai számára.

Az összejövetelek gyakran kezdődnek közös gyógytornával. Ezeket a foglalkozásokat *Kaliczka Istvánné* vezeti. A testmozgást általában kötetlen beszélgetés, játékok és a következő időszak programjainak összeállítása követi. Áprilisban a *Fővárosi Nagycirkuszba* szerveznek látogatást. A társaság hosszú távú tervei között szerepel a további nyugdíjas klubokkal való kapcsolatfelvétel is. Ennek érdekében hozták létre a *facebook*-on a *Szátok Nyugdíjas Klub* című oldalt, melyre bárki rákereshet és kapcsolatba léphet csoportjukkal.

Fotók: Szabó Izabella

A klub továbbra is, ezúton is nagy szeretettel vár minden új tagot, érdeklődőt, aki szívesen bekapcsolódna tevékenységükbe.

Szabó Izabella

Március 15. – zenés ünnep Kisecseten

A szomszédos falvakhoz hasonlóan Kisecseten is megemlékeztek a 48-as forradalom és szabadságharc évfordulójáról. A kopjafáknál tartott ünnepségen a megjelenteket *Pribelszki Tamás* polgármester üdvözölte, majd röviden felidézte a 48-as idők eseményeit. Ezután a gyerekek köszöntötték verssel az ünnepet. *Schmidt Alexandra* és *Dáni Zétény* szép versmondása után *Medgyesi Józseftől* hallhattuk Petőfi Bordalát. Előadása az ország bármely pódiumán megállt volna! A rendezvénynek nagyszerű, egyben közvetlen, vidám hangulatú zenei keretet adott *Kispál Norbert*, *Sámsondi-Kiss Gergely* és *Vecserek Ildikó* együttese, akik korabeli dalokkal, Kossuth-nótákkal, autentikus népzenei előadásmóddal tették, a szó legjobb értelmében, szórakoztatóvá, élményszerűvé a kisecseti megemlékezést.

Tereskén eltemették az „utolsó dudást”

2014. márciusában közöltünk tudósítást arról a meghitt ünnepségről, melyen az akkor 95 éves ***Pál Istvánt*** *köszöntötték tanítványai, tiszteltői. Akkor nem gondoltuk, hogy következő születésnapja után nem sokkal már temetéséről kell majd beszámolnunk. Március 7-én a zsúfolásig megtelt terényi templomban családtagjai, rokonai, tanítványai és tiszteltői vettek végső búcsút az életének 97. évébe lépett Pál Istvántól, az utolsó dudástól. Mi most egyik tanítványa, a Duna Televízió volt főszerkesztője, Birinyi József fotóival búcsúzunk tőle. Nyugodjék békében! Emléke dalaiban, meséiben, tanítványai művészetében tovább él.*

Fotók: Birinyi József

A CSESZTVEI MADÁCH EMLÉKHÁZ

A cesztvei emlékműzeum a mai Magyarország egyetlen Madách-emlékhelye. A nógrádi kisközség kúriájában ***Madách Imre****, Az ember tragédiájának költője 1844 decembere és 1853 szeptembere között lakott. Számos verse, levele, vallomása kelteződött Cesztvéről; itt élte házassága első, boldog esztendeit 1845 után feleségével,* ***Fráter Erzsébettel****. 1862 augusztusában nevezetes találkozás színhelye volt az udvarház: ahogy arra az emléktábla is utal, Madách itt fogadta a Tragédia felfedezőjét,* ***Arany Jánost****. A kúria 1964-től múzeum, parkja természetvédelmi terület. Nagyszerű élményt nyújt a kúria parkjában való séta vagy pihenés.*

Ismerjük meg egymást

ime

Nyájas csikós

Medvegy László – a cesztvei lovas blogoló

Medvegy László gazdálkodó is, meg juhász is, de leginkább lovasembernek érzi magát. Cserhátsurányban egy gazdafogathajtó versenyen találkoztunk vele, ahol a hajtók – a gazdák – az munkájukhoz használt legszokványosabb gumis kocsik elé fogott lovaikkal mérték össze tudásukat. A hosszú szőke hajú fiatalember hajmeresztő tempóban vette a kanyarokat, s tagadhatatlanul a nem mindennapi verseny egyik látványossága volt. A Cserhát vidékén más lovasokkal beszélgetve hamar kiderül: jól ismerik, és tisztelik a cesztvei gazda lovas tudását, aki csak „Lackó betyárként„ jegyzi magát ember és ló kapcsolatáról filozofáló blogjában, ahol számos érdekes lovas fotót is bemutat. A Facebook-on is megtalálható csikóssal a cesztvei dombokon kocsizva, valamint otthonában, a szülői házban beszélgettünk.

László egy kissé szeles, hűvös, de napsütéses március végi délelőttön a portája előtt vár bennünket a megbeszélt időpontban. Átellenben egy hintó áll két szürke kancával: vendéglátónk kocsikázásra invitál bennünket, amit örömmel fogadunk el. Míg áthaladunk Cesztve utcáin, feltűnik, hogy túlnyomórészt takaros házak, szépen rendben lévő kertek jellemzik a mintegy 300 lelkes falucskát. Elhaladunk a falu büszkeségei, a *Madách emlékház* (lásd keretes írásunkat), a *tájház* és a két templom előtt, majd a közeli *Kövecses dombon* lévő *Teréz kilátóhoz* kapaszkodik fel velünk a hintó. Közben több ponton is érintjük a jó ízléssel kialakított tanösvényt, a *Csillagösvényt*, amely nemcsak a helyi növény- és állatvilággal való ismerkedést segíti, hanem a csillagképek világába is betekintést enged. A dombtetőről lélegzetelállítóan szép kilátás nyílik mind a falura, mind pedig a környező és távolabbi tájakra. Irigykedve szemléljük László tarka juhnyáját (a kétszázas állomány kb. fele legelészik éppen a dombon), amely bármikor gyönyörködhet ebben a panorámában...

Havi 200 fixszel...

Közben megtudjuk, hogy beszélgetőtársunk gazdálkodásra való hajlama és a növények, állatok iránti vonzalma óvodáskoráig nyúlik vissza. Édesapja kőművesként, édesanyja a TSZ melléküzemágában dolgozott, nagyapja viszont földműves volt, s amikor betelelték a közösbe, vitte magával a két lovát, és ott kocsisként folytatta. – Ha csak meghallottam a lovak patáinak kopogását, futottam ki a ház elé, hogy megkérjem, vigyen egy kört, aztán, míg ő pihent, én csak ültem a bakon – meséli. A lovak mellett már akkor is a növényekkel szeretett játszani, később, iskolásként pedig egy barátjával azt kérték a szüleiktől, hogy adjanak nekik kis kertrészt, ahol maguk „gazdálkodhatnak”. – Arra gondoltunk, hogy majd eladjuk a suliban a termést – magyarázza. Alig várta, hogy befejezze az általánost, és esze ágában sem volt tovább koptatni valamilyen iskolapadot. Dolgozni, gazdálkodni akart, és a saját lábára állni. Szerencséjére a falu egyik gazdájának, aki teheneket tartott, épp segítő kezekre volt szüksége, és kapóra jött neki a lelkes, állat- és ügyszerető fiúcska. „Balhé volt otthon”, hogy nem akar továbbtanulni, de két évig így is sikerült kihúznia, aztán beíratták a szécsényi mezőgazdasági szakiskolába, ahol viszont gyorsan észrevették, hogy szinte mindent tud a tananyagból, és lényegében felmentették az órák látogatása alól, hogy ne zavarja a tanítást vagy ne hozza zavarba a tanerőt. Folytathatta az állatok ellátását a gazdánál, aki az akkoriban sem sok pénznek számító 200 forintot fizetett a gyerekmunkáért – a 12 tehén folyamatos gondozásáért, ellátásáért – na, persze nem óránként, hanem havonta.

Fotó: Fodor Attila

Fotók: Medvegy László archívuma

Csitári kitérő

Életében a következő mérföldkő a katonaság volt: 1 év a meglehetősen távoli Tapolcán. Leszerelés után visszatért Cesztvére, és – ki hitte volna – telefonkábel fektetőnek állt. – Azt akkor igen jól fizették – magyarázza a váltást. De persze kipróbált sok minden mást is, például a favágást, ami újabb fordulópontot jelentett életében. Elkerült ugyanis (a szintén nógrádi) Csitárba, ahol meglátott és megszeretett „egy menyecskét”... Gyorsan egybekeltek – a blogján *(http://lackobetyar.blogspot.hu)* is

Mester és tanítványa

Életének meghatározó élménye volt megismerkedése egy salgótarjáni lovasemberrel – *Vincze Istvánnal* –, aki a lovak szerelmese volt. – Nógrádgárdonyban, egy lovasbemutatón találkoztam vele, pontosabban a lovaival, amiket tanítványai lovagoltak – meséli László. – Pista bácsi olyan ember volt, hogy amikor véget ért a bemutató, ő odament a lovaihoz, és, a kétezres közönségnek háttal állva, megcsókolta őket. Így köszönte meg nekik teljesítményüket. Lászlónak később sikerült Vincze István közelébe férkőzni, s a döbbenetesen szerény körülmények között élő csikós tanítómesterévé, egyben példaképévé is vált. A mester, aki soha nem fogadott el pénzt tanítványaitól, sajnos fiatalon, 52 éves korában elhunyt – László pedig azzal állított emlékművet neki, hogy 11 éve útjára indította a *Vincze István Fogathajtó Emlékversenyt.*

Fotók: Fodor Attila

Békés otthon

Mindezt már a spártai egyszerűséggel berendezett házban hallgatjuk, s közben vendéglátónk hol a számítógép képernyőjén, hol kis albumokban mutatja mozgalmas életének képeit és a lovak iránti vonzalmát dokumentáló fotókat. Lassan elköszönünk, de előbb még szemrevételezzük az istálóban kérődző szelíd tehenet és a házigazda szénát majszoló nyolc lovát is. Ezt egyébként, ha – a cesztvei honlapon *(www.cesztve.hu)* megtalálható elérhetőségen előre bejelentkeznek –, kedves olvasóink is megtehetik, s szerencsés esetben, még egy kis kocsikázásra is elmehetnek „Lackó betyárral”.

Léderer Pál